

66 DIAMANTI.¹*Maamiehen Ystävä n:o 10 9.III 1844*

Turkin Valtakunnassa eli rikas mies, jolla oli suuri hyvyys ja kolme poikaa. Isot ja komeat maakartanot, ikään kuin Kuninkaan linnat, oli hänellä. Ikkunoista näkyvät viheriäiset vaaran kukkulat. Näiden sivulla makasi vesi-kirkas järvi, jossa ne hedelmälliset puut kuvattelivat itsiänsä speilin tavoin.

Kauniit laksot ympäröivät näitä maakartanoita, joiden mehtien suojassa, sinertävän taivaan alla, Itäisen maan iloiset linnut moninai-
sella äänellä laulelivat ja kujertelivat. 10

Tämä rikas Turkkilainen täytyi kuitenkin, niinkuin kaikki ihmiset, jättää suuren hyvytensä ja tulla peitettäväksi siihen maahan, jossa hänen esi-isänsä lepäsivät. Koska hän nyt oli ijällinen ja havaitsi, että hänellä ei enään pitkää elämän aikaa ollut, kutsui hän kolme poikaansa luokseen ja jakoi heidän välillä kaiken tavaransa. – »Vain,» sano hän, ennen kuin minä jätän tämän maailman, tahdon minä tietää, kuka teistä on kunniallisin ja vanhurskain. – Ihmisellä on monta hyvää tapaa, vain on myös monta pahaa. Ne pahat tavat sotivat aina niitä hyviä tapoja vastaan. Kukkaiset tukehutetaan ohdakelta, he nääntyvät ja kuolevat pois, kuin töhkö saapi vallan. Ne valkiat hivuskarvat minun pääni päällä ovat osottaneet minullen elämän viheliäisyyden. Minä olen antanut teillen kaikki mitä minulla on ollut, vain yksi tavara on minulla vielä jäljellä, annettava sille, joka kunniallisimman työn matkaan saattaa.» Tätä sanoten ylösotti hän yhen suuren kirrkaasti loistavan Timantin. – »Reisutkaaten minun lapseni maan ympäristöillä ja takasin tultuanne toimittakaaten minulle joku kunniallinen teiltä tehty työ. Se kunniallisin ja vanhurskain teistä saapi tämän Timantin palkiksi.» 20

Veljekset reisuivat. Muutaman ajan jälkeen tulivat he takasin vanhan isänsä tykö. »Kuule Isäni,» sanoi se vanhin, »minä tulin yhteen suureen kauppa-kaupunkiin, jossa yksi vieras ja tuntematon mies poismennessään heitti kahen kesken ison hyvytensä minun huostaani. – Reisusta tultuansa, kiirehin minä hänelle takasin antamaan sen minun talteeni jätetyn tavarän. Sano nyt isäni: Eikös tämä ollut kunniallisesti tehty?» 30

»Poikaseni,» vastasi ukko, »Sinä olet tehnyt niinkuin sinun piti tekemän. Rehellisyys on ihmisen kallihimpia velvollisuuksia. Rikos tätä vastaan ansaitsee kovan rangastuksen. – Mutta sen vaariinottaminen ei anna oikeutta palkiollen. Oman tunnon rauha ja tytyvällisyys ovat katsottavat niinkuin täydellinen palkka tälle sinun työillesi.» 40

Toinen poika astui eteen, sanoten: »Reisutessani näin minä yhden lapsen istuvan jalon kosken rannalla, leikiten kivien kansa. Tämä pienonen lapsi ei älynnyt vaaraansa; leikitessään putoisi hän virtaan. Minä kiirehin sinne ja pelastin hänen kuolemasta. Eikös tämä ollut kunniallinen työ?»

Poikani sinä teit, mitä sinä olit niinkuin ihminen velvollinen tekemään. – Ilokyyneleet äitin silmissä lapsensa pelastuksesta oli sinun palkkasi.»

Nyt eteentuli nuorin poika ja sanoi: »Minä vaelsin yhdessä metsässä 50

¹ Diamanti eli Timanti on kaikkiin kallihin kivi, jota Kuninkaat, yläisimmät ja rikkaat antavat liittää sormuksiin ja muihin kaula- ja pää-koristuksiin. Sen kiven kalleus havataan myös siitä, että yksi tuskin näkyvä lasin-leikkaus Timanti usein maksaa monta kymmentä Ruplaa. Suurimmat maksavat monia satoja tuhansia.

puolen päivän aikana. Lammaskarja kävi ruokolla yhdellä vaaran kukkulalla, jonka kupeella oli jyrkkä putous. Se mies, joka paimeni näitä lampaista, oli nukkunut putouksen äprään. Se sama oli minun vihamieheni. Minä herätin ja varoitin häntä; sillä hän olisi unissaan liikkuisansa pikaisesti saattanut puota putouksen syvyyteen.»

»Ah! minun poikasen!» – ulospuhkesi Isä iloisella mielellä, – »sinun on Timanti, sillä kunniallinen ja vanhurskain on se, joka vihamiehilleen hyvää tekee»

10

67 YTTERLIGARE OM GEOGRAFISKA KARTE- VERKET.

Saima n:o 11 14. III 1844

Sedan vi fått del af de officiella dokumenter, hvilka i afseende å den tillämnade allmänna granskningen emanerat, äro vi i tillfälle att till artikeln i föregående nummer lemna några upplysningar och rättelser.

20 För det första måste anmärkas, att de utgifna profkartorna icke äro egentliga Socknekartor, hvilka sednare äro upprättade i skala af 1 000 aln. på 1 decimal tum, utan endast kartor öfver socknarne afkopierade från Häradskartorna, med 5 000 aln. på dec. tum. De förra äro af det omfång, att de knappt torde komma att utgifvas. De sednare åter innehålla i anseende till den mindre skalan inga egoskiljaktighetsgränser.

30 Vidare är derföre afsigten med de utgifna profkartorna endast den att lemna allmänheten en ledning till att anmärka, hvad som å kartorna saknas af allt det, dessa kartor synas bestämda att upptaga. Så blir här ingen fråga om råer, odlingar o. s. v., utan blott om namn på byar, hemman, vattudrag, om uppgifter på vägar, dessas och bostädernas ungefärliga läge, vattens till och aflopp o. s. v., med ett ord: anmärkningarne ske efter den ledning redan sjelfva profkartan lemna. I öfrigt kan det väl icke förhindras, att ju ganska brokiga anmärkning- ar skola förekomma, men dessas värde torde redan af en närvarande landtmätare, som sig till ledning har den egentliga Socknekartan, något så när kunna bedömas. Och hvad osäkert förekommer, kan ännu underkastas en särskild pröfning genom undersökningar på ort och ställe.

40 Angående den påpekade stora skilnaden i tid för refningen af olika byars egor kan väl med något skäl anmärkas, att hvarje statistisk uppgift, ju mer omfattande den är, desto mera måste lida af den osäkerhet, som är följd af nödvändigheten att blott efterhand göra de för densamma erforderliga iakttagelser. En ifrån flera skilda kartor sammandragen karta får väl sålunda det innehåll, alla dessa tillsamman ega, men kan strängt taget aldrig afbilda det ifrågavarande landet, sådant dess utseende varit vid någon enda tidpunkt. Ty detta förändras oupphörligt genom odling, tilländningar o. s. v. Vi lemna derhän, huruvida likväl icke en skilnad i refningsdatum af ungefär 130 år, sådan den t. ex. på profkartan öfver Helsinges socken förekommer, kan anses vara alltför stor, för att gifva de båda refningarnes resultat plats på 50 samma karta.

Kanske kunna dock äfven dessa olikheter i någon mon jemnas genom anställande af geografiska refningar. En stor fördel, som redan af andra Tidningar blifvit anmärkt, ega naturligtvis härvid de landskap, i hvilka refning verkstälts under en sednare tid och, såsom man